

RAADSINFORMATIEBRIEF

GEZONDHEID LEVEN, GOED LEVEN

Gezondheid draait om veerkracht: het vermogen om te kunnen gaan met veranderingen in de lichamelijke en geestelijke conditie.

MEEDOEN

ACTIVITEITEN ▶

MENTALE
VEERKRACHT

ACTIVITEITEN ▶

GEZONDHEIDS-
VERSCHILLEN
VERKLEINEN

ACTIVITEITEN ▶

GEZONDE
FYSIEKE
LEEFOMGEVING

ACTIVITEITEN ▶

GEZONDE
LEEFSTIJL

ACTIVITEITEN ▶

ZOÖNOSE

ACTIVITEITEN ▶

ALGEMENE VISIE & WERKWIJZE

INLEIDING

In het gezondheidsbeleid 'Gezond leven, goed leven. Gezondheidsbeleid 2018-2021 Bernheze & Oss' worden 6 thema's benoemd waar we ons extra op gaan richten. De raad wordt elk jaar geïnformeerd over de activiteiten in dat jaar op de 6 thema's.

DOELSTELLING:

Gezondheid draait om veerkracht: het vermogen om te kunnen gaan met veranderingen in de lichamelijke en geestelijke conditie

POSITIEVE GEZONDHEID:

Wij geloven in de kracht van positieve gezondheid. Positieve gezondheid draait om veerkracht en vitaliteit. Het gaat om een kanteling van ziekte & zorg naar gezondheid & gedrag. Positieve gezondheid betekent eigen regie kunnen voeren en het vermogen hebben om je aan te passen aan de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Voor de gemeente Oss is positieve gezondheid het uitgangspunt van het nieuwe gezondheidsbeleid.

(INTEGRALE) SAMENWERKING:

Diverse sectoren en partijen binnen en buiten de gemeente hebben als het gaat om positieve gezondheid overlappende taken of doelen. Denk aan thema's als gezond gewicht en bewegen, participeren in de buurt, een gezonde inrichting van de leefomgeving of de aanpak van gezondheidsverschillen. Samenwerken is daarom belangrijk.

Gezondheid is verankerd in verschillende beleidsterreinen: jeugd en onderwijs, ouderen, groen en milieu, ruimtelijke ordening, sport en bewegen, veiligheid, mobiliteit, zorg en welzijn, werk en inkomen en recreatie.

Er wordt met veel partners samengewerkt. Vele partners werken al vanuit het gedachtegoed positieve gezondheid. Partners binnen het gezondheidsbeleid zijn: GGD, Sport Expertise Centrum, Ons Welzijn (sociale wijkteams, jongerenwerk, basisteam jeugd en gezin), GGZ, Indigo, Brabant-Zorg, Novadic-Kentron, fysiotherapeuten en huisartsen, maar ook woningcorporaties, politie, dorpraden, onderwijsinstellingen en naschoolse opvang en vee-/dierenartsen.

DOEL

Inwoners doen mee in de samenleving met als gevolg een positieve invloed op het gebied van gezondheid:

- Onderdeel zijn van een sociaal netwerk
- Samen leuke dingen doen
- Steun van anderen
- Erbij horen
- Werk, dagbesteding,
- Vrije tijd

ACTIVITEITEN

Geffen Zorgt

Bewonersinitiatief Geffen Zorgt richt zich op ontmoeten, en elkaar een handje helpen waar nodig.

Geffen Zorgt doet dit bijvoorbeeld door het opzetten van "Kom D'r In", een laagdrempelige huiskamer met (ontmoetings-)activiteiten voor en door Geffenaren.

Maar ook door het organiseren van een zorgmarkt, het maken van een dorpswebsitesite en het verkennen van de mogelijkheden voor een woonproject voor jong en oud. Het overkoepelende doel: oog hebben en houden voor elkaar.

GIDS

(zie thema gezondheidsverschillen verkleinen)

Gezonde School

(zie thema mentale veerkracht)

Aanpak laaggeletterdheid

Om laaggeletterdheid te voorkomen en te bestrijden gaan de gemeente Oss, de Bibliotheek, Ons Welzijn, ROC de Leijgraaf en Stichting Lezen en Schrijven de komende periode extra inzetten op de aanpak van laaggeletterdheid. Op deze manier willen we ervoor zorgen dat alle Osse inwoners naar vermogen kunnen meedoen.

De aanpak richt zich op vier actielijnen voor de periode 2017-2018:

- Bewustwording en bespreekbaar maken
- Signalering en toeleiding
- Preventie
- Leren en ontwikkelen

BerghsLeven

BerghsLeven bestaat uit mensen van maatschappelijke organisaties en verenigingen in Berghem. BerghsLeven zorgt er voor dat vragen en ideeën van burgers bij elkaar komen om zo met ieders inbreng en kunde een sociaal netwerk voor het hele dorp te vormen.

Centering Pregnancy en Parenting

Centering is een nieuw model voor verloskundige zorg (centering pregnancy) en jeugdgezondheidszorg (centering parenting) waarbij in plaats van één op één controles zorg wordt aangeboden in een groep. Het werken in groepen onder begeleiding van professionals uit verschillende disciplines bevordert de fysieke en mentale gezondheid van moeder en kind en zorgt voor netwerkversterking. Centering is een initiatief dat door TNO uit de VS naar Nederland is gebracht en in Nederland al positieve effecten heeft. De verloskundige praktijk Ridderhof heeft het model toegepast.

Gezondheidsvoorlichting voor ouderen

De GGD bevordert de gezondheid van de inwoners ouder dan 65, met als doel ouderen langer gezond te houden en gezondheidsproblemen te voorkomen. De GGD richt zich daarbij op een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving voor ouderen. De GGD doet dit onder anderen door:

- Samenwerking met ouderen- en welzijnsorganisaties
- Preventieve en gezondheidsbevorderende activiteiten voor ouderen. Bijv. interventie valpreventie en middelengebruik en dialoog met ouderen over gezondheid

MENTALE VEERKRACHT

DOEL

Versterken van en bijdragen aan mentale veerkracht en zingeving (van jong tot oud)

ACTIVITEITEN

Stevig Ouderschap

Alle gezinnen met een pasgeborene worden met een vragenlijst gescreend op een verhoogd risico op opvoedingsproblematiek, met als gevolg verwaarlozing, stress en of overspannenheid bij jonge ouders (met als exces hiervan kindermishandeling). Daarnaast kunnen professionals een signaal afgeven. Bij de gezinnen die een verhoogd risico hebben, wordt een interventie aangeboden bestaande uit 6 huisbezoeken. Dit programma wordt uitgevoerd door interventieverpleegkundigen; jeugdverpleegkundigen die hiervoor zijn opgeleid. Het is een preventief ondersteuningsprogramma.

GIDS

(zie thema gezondheidsverschillen verkleinen)

Storm

Het STORM-project voor depressie- en suïcidepreventie is in het leven geroepen om depressieve klachten bij leerlingen in het voortgezet onderwijs vroegtijdig samen met middelbare scholen te signaleren en aan te pakken. Dit project stimuleert de ontwikkeling van veerkracht, positief zelfbeeld en weerbaarheid van jongeren. Tevens vergroot het de kennis en expertise van docenten en onderwijszorgteams. Oss en Bernheze breiden STORM uit naar ROC de Leijgraaf. STORM wordt ook uitgevoerd op Hooghuis Heesch. Ook andere gemeenten in de regio zoals Meierijstad gaan met STORM werken.

Weerbaarheid

De GGD bevordert de weerbaarheid van de jeugd in Oss door aandacht voor:

- Pesten en omgaan met groepsdruk
- Omgaan met social media
- De GGD doet dit in combinatie met aandacht voor de thema's seksuele gezondheid, puberbrein en alcohol en richt zich zowel op leerlingen als ouders.

BerghsLeven

(zie thema meedoen)

Gezonde School

Gezonde School: Een gezonde school is een school die structureel aandacht besteedt aan gezondheid. De volgende thema's krijgen de aandacht op basisscholen in Oss: voeding, sport en beweging, relaties en seksualiteit en welbevinden volop de aandacht. Op een van deze thema's hebben meerdere scholen een Vignet Gezonde school behaald.

Voor het primair onderwijs geldt dat 6 scholen deelnemen: Fonkeling, Molenveld, Pius X, Elzeneind, Nicolaas, IKV Regenboog. Alle Hooghuis locaties zijn al een flink aantal jaren actief op het thema voeding. Hierin zijn ze een rolmodel voor vele VO scholen in de regio. Ook hebben ze Hooghuis breed rookvrije schoolpleinen geïntroduceerd en zijn integraal en structureel bezig op het thema alcohol en andere genotsmiddelen (o.a. roken) en sport en beweging. Het Maasland college gaat de komende jaren ook actief aan de slag met het thema voeding en geeft daarbij ook aandacht aan het thema drugs.

GEZONDHEIDS- VERSCHILLEN VERKLEINEN

Aanpak laaggeletterdheid

(zie thema meedoen)

Gezondheid Statushouders

Collectieve preventie: lokale organisaties werken samen aan initiatieven en interventies met betrekking tot gezond gedrag en een gezonde omgeving voor statushouders. De GGD werkt hierin samen met partijen als Vluchtelingenwerk.

DOEL

Het verkleinen van gezondheidsverschillen in de gemeente Oss

ACTIVITEITEN

Centering Pregnancy en Parenting

(zie thema meedoen)

GIDS

De gemeente Oss heeft via het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad subsidie ontvangen om de komende jaren de gezondheidsverschillen te verkleinen. Samen met de GGD, Brabant Zorg, Sport Expertise Centrum zet de gemeente Oss in op de wijken Ruwaard en Schadewijk. In 2017 hebben dialogen met professionals en bewoners plaatsgevonden uit de genoemde wijken. Aan de hand van de dialogen zijn wijkscans opgesteld.

Activiteiten Ruwaard

- Voorlichtingsmiddag: valpreventie en risico van medicijn en/of middelengebruik
- Nieuwe wandelgroep(en) gestart

- Beweegkaart Ruwaard bekendheid gegeven
- Samenwerking gestart tussen GGD, Ros robuust en huisartsen om toegang tot zorg voor migranten te verbeteren.
- Ons huis van de wijk: Kids kookclub is opgezet
- Voorlichting Gezonde Voeding voor migranten groepen

Activiteiten Schadewijk

- Presentatie wijkclunch – uitkomsten wijkscan gedeeld met professionals
- Presentatie uitkomsten wijkraad
- Gezamenlijke afspraken maken en plannen/activiteiten uitvoeren

GEZONDE FYSIEKE LEEFOMGEVING

DOEL

Een omgeving die stimuleert tot bewegen en waarin het prettig leven is

ACTIVITEITEN

Gezonde leefomgeving

Op het gebied van vergunningverlening wordt getoetst aan de hand van verschillende criteria. Denk hierbij aan o.a. milieu eisen en duurzaamheid. Uiteindelijk draagt de toetsing bij aan een gezonde leefomgeving.

Sport en bewegen

Activiteiten op sporten en bewegen dichtbij inwoners zijn voorgezet. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de buurtsportcoaches, die veel gebruik maken van de openbare ruimte. Daarnaast stimuleert de gemeente Oss dat inwoners ook buiten kunnen sporten en bewegen door beweegtuinen in te richten en beweegtoestellen te plaatsen. De gemeenteraad heeft in juni het beleid aangepast sporten vastgesteld. Met als doel om bij deze doelgroep sporten en bewegen te stimuleren. Om sportaccommodaties duurzamer te maken heeft de gemeente Oss de duurzaamheidslening voor sportverenigingen verlengd.

One Health in Oss

One Health in Oss is een lokaal initiatief van Osse dierenartsen en huisartsen. Deze kopgroep probeert de samenwerking tussen huisartsen en dierenartsen te verstevigen. En om zo meer grip te hebben op gezondheidsrisico's. De gemeente Oss juicht dit initiatief van harte toe en faciliteert deze kopgroep in haar activiteiten.

Projectgroep gezondheid en veehouderij

De projectgroep houdt zich bezig met de dialoog en beleidsvorming rondom het verminderen van gezondheidsrisico's rond veehouderijen. Daarnaast bereidt de projectgroep verschillende opiniërende discussies en concrete maatregelen voor. Dit naar aanleiding van de opiniërende discussie aan de hand van het onderzoek van HAS, GGD en het juridisch advies van Pels Rijcken. Gezondheidsrisico's verminderen rondom veehouderijen is het uitgangspunt van de projectgroep.

De gemeente Oss maakt bij haar vergunningverlening gebruik van de Handreiking gezondheid en veehouderijen van de GGD en Omgevingsdiensten. Hierin is omschreven wanneer gezondheidsadvies wordt gevraagd bij de GGD. Ook passen we het endotoxinekader 1.0 toe. Om de gezondheid van omwonenden van veehouderijen tegen te veel aan endotoxine te beschermen.

Omgevingsvisie

In 2017 is het thema gezondheid meegenomen in het verkennende traject over de omgevingsvisie. Om met elkaar te bepalen hoe gezondheid te borgen in de omgevingsvisie. In de nota van uitgangspunten nemen we het thema gezondheid ook mee.

GEZONDE LEEFSTIJL

DOEL

Bevorderen van een gezonde leefstijl

ACTIVITEITEN

Gezonde school

(zie thema mentale veerkracht)

Alcohol en drugs

Samen met de GGD werkt de gemeente Oss aan de bewustwording en het terugdringen van het alcoholgebruik van de jeugd in Oss. De GGD zet de regionale alcoholpreventie vanaf 2017 voort, onder anderen door:

- Informatieavond alcohol Maasland breed
- Informatieavond alcohol en drugs Berghem (ism de dorpsraad)
- Implementatie protocol Vroegsignaleren
- In 2017 is besloten om vanaf 2018 een regionaal plan van aanpak preventie normalisering drugsgebruik op te stellen.
- Helder over drugs (informatieavond over drugs)

JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht)

Onder JOGG werken we aan een gezonde jeugd in een gezonde omgeving. De JOGG-aanpak richt zich op wijken waar het percentage overgewicht onder jongeren (0-19 jaar) het hoogst is. Onder de paraplu van de gemeente werken publieke en private partijen, zoals scholen, sportclubs, huisartsen, buurtsupers etc samen. De samenwerking zorgt voor betere sport-, beweeg- en speelfaciliteiten. En er is meer aandacht voor voeding en beweging. Gezond eten en drinken, dagelijks bewegen en sporten moet de gewoonste zaak van de wereld worden.

Ketenaanpak overgewicht

Het aantal jongeren met overgewicht in de gemeente Oss is hoog. Voor de jongeren geldt dat bij 12% sprake is van overgewicht, waarvan 3% obesitas. Door het uitvoeren van activiteiten gericht op preventie van overgewicht willen we overgewicht bij de jeugd in Oss terugdringen. In samenwerking met lokale organisaties zijn de volgende acties uitgevoerd:

- Onderzoek / monitoring
- Scholing jeugdverpleegkundige
- Vroegtijdige signalering door fittesten/fitgesprek
- Deelname aan de landelijke proeftuin ketenaanpak overgewicht

Waterbox

De 'waterbox' is een cadeaubox voor ouders van jonge kinderen (tussen 6-12 maanden) met een lage sociaal economische status (SES), waarin verschillende middelen zitten (beker, slabbetje, waterwijzer, boekje) om water drinken als bijvoeding te stimuleren. Het blijkt namelijk dat overgewicht en obesitas steeds vaker voorkomen onder kinderen met een lage SES. Het drinken van suikerhoudende dranken wordt genoemd als één van de veroorzakers van overgewicht bij kinderen. Het stimuleren van water drinken kan bijdrage aan de preventie van overgewicht en obesitas.

ZOÖNOSE

Projectgroep gezondheid en veehouderij

(zie thema gezonde fysieke leefomgeving)

One Health

(zie thema gezonde fysieke leefomgeving)

Q-support

De opdracht van het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport aan Q-support is beëindigd.

Wij hebben in regionaal verband ons ingezet om tot voortzetting te komen van Q-support. De beëindiging betekent dat de begeleiding van Q-koortspatiënten niet meer uitgevoerd wordt door Q-support. De Q-koortspatiënten kunnen voor verdere ondersteuning een beroep doen op de gemeente wanneer het gaat om bijvoorbeeld zorg of werk/inkomen.

In oktober heeft een voorlichtingsbijeenkomst plaatsgevonden voor hulpverleners en gemeenten over Q-koorts. In verband met de beëindiging van Q-support.

DOEL

Voorkomen en aanpakken van zoönose

ACTIVITEITEN

Beweegprogramma

College heeft in oktober besloten om het beweegprogramma voor Q-koortspatiënten te financieren. Het beweegprogramma helpt bij de gezondheid van Q-koortspatiënten.